

Bình giảng khổ thơ thứ 7 trong bài thơ Bác ơi (Tố Hữu)

Sưu tầm một số bài văn hay chủ đề Bình giảng khổ thơ thứ 7 trong bài thơ Bác ơi của Tố Hữu - Văn mẫu lớp 12

Đề bài: Bình giảng khổ thơ sau trong bài thơ "Bác ơi!" của Tố Hữu:

"Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi cành hoa

Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sữa để em thơ, lụa tặng già".

Bài làm tham khảo:

Ngày 2-9-1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời. Trong dịp lễ Quốc tang lãnh tụ vĩ đại, bài thơ *Bác ơi !* của Tố Hữu được giới thiệu trên báo Nhân dân, sau này in trong tập thơ **Ra trận**. Bài thơ gồm có 52 câu thơ thất ngôn, chia đều thành 13 khổ thơ. Bốn khổ đầu thể hiện nỗi đau thương bao trùm sông núi và lòng người. Sáu khổ thơ giữa ca ngợi công đức to lớn của Bác Hồ. Ba khổ thơ cuối nói lên nỗi thương tiếc Người và nguyện thực hiện lời Bác dặn. Đây là khổ thơ thứ 7 nằm trong phần 2 bài thơ Bác ơi!:

Bác sống như trời đất của ta

Yêu từng ngọn lúa, mỗi cành hoa

Tự do cho mỗi đời nô lệ

Sữa để em thơ, lụa tặng già.

Đoạn thơ đã ca ngợi tâm vóc và tâm hồn cao cả, lớn lao, tình yêu thương mệnh mông của Bác Hồ kính yêu. Mỗi câu thơ là một khám phá, một nét vẽ tuyệt đẹp tâm hồn của Bác. Giọng thơ trang trọng, trang nghiêm.

Câu thơ thứ nhất là một so sánh, một lời ngợi ca khẳng định:

Bác sống như trời đất của ta.

"Trời đất của ta" là quê hương đất nước, là xứ sở thân yêu của ta vô cùng tươi đẹp, rộng lớn và vĩnh hằng. Cuộc đời "79 mùa xuân" và đời sống tinh thần của Bác được so sánh với "trời đất của ta" nhằm ca ngợi tâm vóc lớn lao và cao cả của Người. Đó là sự nghiệp cách mạng cứu nước cứu dân, là lí tưởng và đạo đức cách mạng của Bác Hồ. Đó là một tâm hồn trong sáng, thanh cao, thoát khỏi mọi ràng buộc của danh lợi vươn tới cái vô cùng, cái cao cả. Là một chiến sĩ "Mong manh áo vải, hồn muôn trượng". Là một lãnh tụ

Bình giảng khổ thơ thứ 7 trong bài thơ Bác ơi (Tố Hữu)

“Một đời thanh bạch, chẳng vàng son”. Là một con người Việt Nam mang cái tên đẹp “Ái Quốc” đã “Ôm cả non sông, mọi kiếp người”. Lấy thiên nhiên để so sánh với con người là một cách nói quen thuộc của nhân dân ta. Ca ngợi công cha nghĩa mẹ, ca dao có câu:

Công cha như núi ngất trời

Nghĩa mẹ như nước đòng đòng.

Trong nhiều bài thơ viết về Bác Hồ, với lối nói ấy, Tố Hữu đã sáng tạo nên nhiều câu thơ tuyệt đẹp:

Bác ngòi đỏ lớn mênh mông

Trời xanh biển rộng ruộng đồng nước non.

(Sáng tháng Năm)

Bác ơi!

Thôi đập rồi chăng?

Một trái tim

Đỏ như sao Hỏa, sáng sao Kim!.

(Theo chân Bác)

Ba câu thơ tiếp theo nói lên lẽ sống cao đẹp và trái tim yêu thương mênh mông của Hồ Chủ tịch hướng tới năm đối tượng. Bác “Yêu từng ngọn lúa, mỗi cành hoa”. Hai vế tiểu đối: “*từng ngọn lúa // mỗi cành hoa*” là biểu tượng về thiên nhiên, về sự sống cần lao, về cái đẹp trong cuộc đời. Bác có nói: “Đất nước ta là một vườn hoa đẹp, mỗi người là một bông hoa đẹp”. Tất cả đều được Bác yêu thương quý trọng. Chữ “từng”, chữ “mỗi” thể hiện sâu sắc sự chăm chút yêu thương của Bác đối với thiên nhiên và sự sống. Câu thơ thứ ba “Tự do cho mỗi đời nô lệ” nói lên lẽ sống cao đẹp của Người. Tự do, chiến đấu cho tự do, “Tự do cho đồng bào tôi, tự do cho Tổ quốc tôi” là ý nguyện suốt đời của Bác. Câu thơ của Tố Hữu đã nói lên sâu sắc cái gốc nhân ái, cái “ham muốn tột bậc” của người “là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, nhân dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ta, cái cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành”. Tự do là lý tưởng cao đẹp của Hồ Chủ tịch. Trong “Tuyên ngôn độc lập”, Người đã viết: “Tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng, dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do”. Câu thơ của Tố Hữu đã ca ngợi “Hồ Chí Minh là lương tâm của thời đại”.

Bình giảng khổ thơ thứ 7 trong bài thơ Bác ơi (Tố Hữu)

Câu thơ cuối đoạn cũng có 2 vế tiểu đối thể hiện tình yêu thương mệnh mông của Bác Hồ hướng tới hai lứa tuổi trong xã hội là em thơ và các cụ già Việt Nam:

Sữa để em thơ, lụa tặng già.

“Để” có nghĩa là “để dành cho”. Chữ “tặng” thể hiện một tấm lòng, một cách ứng xử cùng trân trọng quý mến. Với tuổi thơ Việt Nam, Bác đã dành cho tất cả tình thân yêu. San sẻ một ánh trăng thu sáng ngời. Nhiều cái hôn Bác dành cho các cháu gần xa. Các vị lão giả cao niên “xưa nay hiếm” chắc đã về cõi, nhưng chiếc áo lụa Bác Hồ tặng các cụ vẫn mãi mãi là kỉ vật thiêng liêng của con cháu muôn đời mai sau? Cả ba câu thơ đều viết dưới hình thức liệt kê và đối xứng, tựa như những trang đời của Bác Hồ được dần mở rộng ra. Và mỗi chúng ta tưởng như đang mở rộng tầm mắt và tâm hồn chiếm lĩnh dần “hương nhân ái”- Hồ Chí Minh, như nhà thơ Chế Lan Viên đã viết:

Đóa hoa sen mặt đất tỏa hương trời

Hương nhân ái thấm vào hồn ta mãi.

Đoạn thơ trên đây của Tố Hữu không có hình tượng mỹ lệ, nhưng đọc lên, “tình thơ hương thơ, hồn thơ” cứ quện lấy lòng ta mãi. Tố Hữu đã dùng cách nói bình dị, hồn nhiên để thể hiện cái cao cả vĩ đại, đó là tâm hồn và nhân cách cao đẹp Hồ Chí Minh. Các vị ngữ được sử dụng: “sống”, “yêu”, “cho”, “để”, “tặng” - đã cho thấy ngòi bút nhuần nhị, tinh tế của Tố Hữu khi viết về Bác Hồ kính yêu. Đoạn thơ trên đây đã trở thành câu hát của mỗi chúng ta khi nhắc đến tên Người với niềm tự hào và biết ơn vô tận.